

Krajowa Izba Gospodarcza Elektroniki i Telekomunikacji

Warszawa, dn. 02.10.2020 r.
KIGEiT/2368/10/2020

Szanowny Pan
Marek Zagórski
Minister
Ministerstwo Cyfryzacji
ul. Królewska 27
00-060 Warszawa

Dot. prac nad projektem ustawy Prawo Komunikacji Elektronicznej

Szanowny Panie Ministrze,

działając w imieniu Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji (dalej „Izba”), w nawiązaniu do transpozycji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającej europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz. Urz. WE L 321/36 z 17.12.2018, zwanej dalej „Kodeksem”) oraz konsultacji projektu Prawa Komunikacji Elektronicznej, pragniemy zwrócić uwagę na kwestię związaną z narzędziem umożliwiającym monitorowanie oraz kontrolowanie wykorzystania usług (art. 277 Projektu oraz art. 102 ust. 5 Kodeksu).

Niniejszym z powołaniem się na poniższą argumentację wnosimy o:

- 1) wyłączenie z art. 277 Projektu w zakresie narzędzia, o którym mowa w art. 102 ust. 5 Kodeksu usług rozliczanych poza pakietem (w szczególności zwykłe plany minutowe);
- 2) niewprowadzanie obowiązku informowania co do innych usług niż usługi dostępu do internetu (rozliczanych pakietowo);
- 3) [w przypadku nieuwzględnienia postulatu z pkt 1)] wprowadzenie KPI aktualności danych w narzędziu (minimum 24 godziny od wykonania połączenia w zakresie usług rozliczanych w i poza pakietem.

1. [ROZSZERZENIE ZAKRESU STOSOWANIA ART. 102 UST. 5 KODEKSU]

(1.) Zwracamy uwagę, że Projekt rozszerza zakres narzędzia poza wskazany w Kodeksie.

Zgodnie z art. 102 ust. 5 Kodeksu:

„W przypadku gdy usługi dostępu do internetu lub publicznie dostępne usługi łączności interpersonalnej są rozliczane w oparciu o czas albo ilość wykorzystanych danych lub jednostek, ich dostawcy oferują konsumentom narzędzie pozwalające monitorować i kontrolować wykorzystanie każdej z tych usług. Narzędzie to obejmuje dostęp do aktualnych informacji dotyczących poziomu wykorzystania usług uwzględnionych w planie taryfowym. W szczególności dostawcy powiadamiają konsumentów przed osiągnięciem pułapów zużycia ilości danych, ustalonych przez

właściwe organy w porozumieniu, w stosownych przypadkach, z krajowymi organami regulacyjnymi i zawartych w ich planach taryfowych i gdy usługa zawarta w ich planie taryfowym zostanie w pełni wykorzystana”.

1.1. Kwestia stosowania narzędzia do usług rozliczanych poza pakietem.

(2.) Z powyższego wynika, że narzędzie ma dotyczyć usług rozliczanych w pakietach taryfowych (czyli głównie w pakietach minut).

(3.) Intencją było i jest umożliwienie użytkownikom kontroli wykorzystania danego pakietu.

(4.) Niestety Projekt rozszerza zakres narzędzia. Zgodnie z art. 277 ust. 1 Projektu:

„1. Dostawca usługi dostępu do internetu lub publicznie dostępnej usługi komunikacji interpersonalnej rozliczanych w oparciu o czas albo ilość wykorzystanych danych lub jednostek taryfikacyjnych zapewnia konsumentowi narzędzie umożliwiające monitorowanie oraz kontrolowanie wykorzystania tych usług, obejmujące dostęp do aktualnych informacji w tym zakresie.

2. Dostawca, o którym mowa w ust. 1, powiadamia konsumenta przed osiągnięciem limitu zużycia usługi w ramach wybranego przez niego pakietu taryfowego i po całkowitym wykorzystaniu tego limitu”.

(5.) Oznacza to, że narzędzie ma pozwolić na monitorowanie oraz kontrolowanie wszelkich usług głosowych rozliczanych w oparciu o czas, czyli wszystkich usług, a nie tylko usług rozliczanych w pakietach.

1.2. Kwestia informowania abonenta o zużyciu.

(6.) Z drugiej strony Kodeks stanowi o obowiązku informowania w dwóch momentach:

- 1) w przypadku osiągnięcia określonych pułapów zużycia („ustalonych przez właściwe organy w porozumieniu, w stosownych przypadkach, z krajowymi organami regulacyjnymi”), wynikających z planów taryfowych („zawartych w planach taryfowych”);
- 2) po wykorzystaniu usługi.

(7.) Oznacza to, że obowiązek informowania dotyczy usługi dostępu do internetu („osiągnięcie pułapów zużycia ilości danych), a obowiązek poinformowania dotyczy w zasadzie wykorzystania usługi (pułapy zużycia mają być ustalone przez „właściwe organy”).

(8.) Projekt z kolei stanowi, że dostawca powiadamia konsumenta „*przed osiągnięciem limitu zużycia usługi w ramach wybranego przez niego pakietu taryfowego*” i „*po całkowitym wykorzystaniu tego limitu*”.

(9.) Zatem:

- 1) nie dotyczy jedynie usługi dostępu do internetu (również usług telefonii stacjonarnej, gdzie istnieją usługi rozliczane w oparciu o minuty);
- 2) nie wiadomo po co mają być dwa powiadomienia;
- 3) nie wiadomo w jakim czasie przed osiągnięciem limitu należy konsumenta powiadamiać;
- 4) można wyobrazić sobie sytuację, w której jeden komunikat bezpośrednio przed osiągnięciem limitu będzie informował o wykorzystaniu, a drugi w którym okresie czasu będzie informował o jego osiągnięciu;
- 5) nie wiadomo jak wykonać ten obowiązek (przy użyciu jakich środków).

(10.) Oczywiście mamy świadomość, że Kodeks daje możliwość rozszerzenia zakresu oraz to, że podobne rozwiązanie ma wejść w życie w stosunku do operatorów mobilnych w dniu 21 grudnia 2020 r., niemniej jednak nie ma jakichkolwiek podstaw aby tym rozszerzeniem objąć operatorów stacjonarnych.

Warto jedynie podnieść, że operatorzy mobilni stosują takie rozwiązanie po wprowadzeniu RLAH i stosują nowocześniejsze rozwiązania niż schyłkowa telefonia stacjonarna, a obciążenie tymi kosztownymi obowiązkami dostawców stacjonarnych uważamy za nieproporcjonalne.

(11.) Należy podkreślić, że w zakresie usług stacjonarnych jedynym narzędziem służącym do monitorowania usług jest platforma obsługująca połączenia PRS, jednakże platforma ta działa w oparciu o ustalone przez Abonenta poziomy blokady kwotowych. Platformy te nie działają zaś w oparciu o dane ilościowe.

(12.) Również z perspektywy kosztów ponoszonych przez Abonenta oraz popularności ofert opartych na taryfach „no limit” (w szczególności z zakresie krajowych połączeń stacjonarnych i mobilnych) rozszerzenie narzędzia na wszystkie usługi rozliczane minutowo jest obowiązkiem nadmiarowym.

2. [KOSZTY WDROŻENIA]

(13.) Wskazujemy, że implementacja (nawet ograniczonej do usług rozliczanych w pakietach taryfowych) funkcjonalności będzie kosztować **każdego operatora stacjonarnego** (w zależności od skali) od kilkudziesięciu do kilkuset tysięcy złotych.

(14.) Rozwiązania techniczne jakie stosują przedsiębiorcy nie są dostosowane do takich wymogów. Wymaga to znacznych nakładów zarówno w warstwie software jak i hardware (np. systemy bilingowe, centrale telefoniczne przeważnie nie mają funkcji on line).

(15.) Proponowane rozwiązanie jest również nielogiczne biorąc pod uwagę:

- 1) niewspółmierne korzyści społeczne (nie ma popytu na takie usługi);
- 2) schyłkowość usług stacjonarnych;

(16.) Usługi głosowe w sieciach stacjonarnych są rynkiem regularnie zmniejszającym się, i to również jeśli chodzi o cenę za połączenie.

(17.) Jeśli przedsiębiorcy będą zmuszeni do implementacji tego rozwiązania, to w istocie spowoduje trzy zasadnicze perturbacje rynkowe:

- a) wzrost cen usług stacjonarnych – to naturalna konsekwencja wzrostu nakładów na przystosowania tej usługi do wymogów narzędzia monitorującego;
- b) przyspieszone wygaszania tej usługi – część przedsiębiorców, by uniknąć obciążających inwestycji całkowicie zrezygnuje z tej usługi. W istocie, ci abonenci, będą zmuszeni wybrać najbliższy substytut usługi stacjonarnej, i przejdą do operatorów mobilnych. To w sensie równowagi rynkowej, jest raczej niekorzystnym zjawiskiem (migracja usług stacjonarnych do mobilnych powinna być wynikiem zjawiska niezaburzonej konkurencji rynkowej, a nie wymuszanych nakładów windujących cenę),
- c) całkowita rezygnacja części abonentów z usług stacjonarnych ze względu na wzrost ceny (w wyniku wzrostu nakładów przerzuconych na abonentów). Główną ofiarą takiego zjawiska będą seniorzy i osoby o niewielkich dochodach - ci bowiem głównie korzystają z tych usług. Są to osoby najbardziej zagrożone wykluczeniem społecznym (cyfrowym), dla których migracja na droższe usługi mobile może być zbyt kosztowna. W istocie więc powiększymy grupę wykluczoną cyfrowo (a to stoi w sprzeczności z celami Kodeksu).

3) koszty, które muszą być poniesione na rozwój sieci 5G.

(18.) Z uwagi na powyższe prosimy o nierozszerzanie w Projekcie zakresu Kodeksu o stosowanie obowiązków przedsiębiorców stacjonarnych do usług rozliczanych poza pakietem.

3. [BRAK MOŻLIWOŚCI STWORZENIA AKTUALNEGO NARZĘDZIA]

(19.) Wskazujemy, że stacjonarni przedsiębiorcy telekomunikacyjni ani obecnie ani w przyszłości nie będą w stanie wykonać obowiązku, o którym mowa w art. 277 Projektu.

(20.) W głównej mierze jest to spowodowane, że obecnie stosowane rozwiązania technologiczne nie pozwalają na aktualizację danych on line.

Powoduje to, że wnosimy ponownie (zgodnie z Kodeksem) o wyłączenie z regulacji usług rozliczanych niepakiem.

(21.) Co więcej, w zakresie planów z pakietami minut połączeń do operatorów z innych państw nie jesteśmy w stanie zapewnić aktualizacji danych (ze względu na wspomniany wyżej brak możliwości aktualizacji on line oraz konieczność kolekcji danych z innych państw członkowskich).

(22.) W tym zakresie wnosimy o wprowadzenie KPI aktualności danych (minimum 24 godziny od wykonania połączenia).

4. [KWESTIA DOSTĘPU DO PUBLICZNYCH STRON INTERNETOWYCH]

(23.) Zgodnie z art. 102 ust. 3 Projektu:

„Korzystanie przez abonenta ze stron internetowych jednostek sektora finansów publicznych lub innych stron internetowych, określonych w wykazie prowadzonym przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, nie wpływa na wykorzystanie przez abonenta limitu transmisji danych w ramach wybranego przez abonenta pakietu, chyba że abonent przebywa poza granicami kraju i korzysta z tych stron w ramach usług roamingu międzynarodowego”.

(24.) W tym zakresie zwracamy uwagę na wyrok TSUE z dnia 15 września 2020 r. w sprawie Telenor Magyarország Zrt. przeciwko Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Elnöke (sprawa C-807/18).

Trybunał stwierdził, że:

„Artykuł 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiającego środki dotyczące dostępu do otwartego Internetu oraz zmieniającego dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012 w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii, należy interpretować w ten sposób, że oferty pakietowe stosowane przez dostawcę usług dostępu do Internetu w drodze umów zawieranych z użytkownikami końcowymi, na podstawie których użytkownicy końcowi mogą nabywać pakiety dające im prawo do korzystania bez ograniczeń z określonej ilości danych, przy czym korzystanie z niektórych aplikacji i niektórych usług szczególnych objętych „stawką zerową” nie jest potrącane z tej ilości danych, a po jej wyczerpaniu mogą oni nadal korzystać bez ograniczeń z tych szczególnych aplikacji i usług, natomiast środki polegające na blokowaniu lub spowalnianiu transmisji danych są stosowane do pozostałych dostępnych aplikacji i usług:

– są niezgodne z art. 3 ust. 2 w związku z jego art. 3 ust. 1, jeżeli te oferty pakietowe, postanowienia umowne i środki polegające na blokowaniu lub spowalnianiu transmisji danych ograniczają korzystanie przez użytkowników końcowych z ich praw; oraz

– są niezgodne z art. 3 ust. 3, jeżeli stosowanie środków polegających na blokowaniu lub spowalnianiu transmisji danych jest podyktowane względami handlowymi”.

(25.) Należy zatem rozważyć, że proponowane rozwiązanie nie będzie uznane za zabronione jak w przypadku tego wyroku.

z poważaniem

Prezes Zarządu

Stefan Kamiński